

25. juli 2022

EM 2022/93

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til §33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en evaluering af ændringerne i den kommunale struktur¹. Evalueringen skal beskrive de positive og negative konsekvenser af ændringerne. Herunder hvordan ændringerne har påvirket lokaldemokratiet og kommunernes økonomi, samt om hensigten om mindre administration er blevet realiseret. Evalueringen skal deles ud til Inatsisartut inden FM2024.

(Medlem af Inatsisartut Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Begrundelse

Frihed, demokrati, folket, tryghed hos borgerne, folket i centrum er noget vi ofte bringer op, som emner.

Alligevel er der mange i samfundet, der stadigvæk skriger om manglende demokrati.

Vi har fra Atassut fremlagt følgende forslag til forespørgselsdebat under FM2020/38: *”Forslag til forespørgselsdebat om hvorvidt der er behov for at revurdere kommunalreformen”*.

Hvis vi nu tager udgangspunkt i de forskellige holdninger fremlagt af de forskellige partier, så er flertallet for at der udarbejdes en uddybende undersøgelse af sagen. Derudover har Naalakkersuisut i deres svarnotat gjort det klart, at der er behov for en undersøgelse for hvorvidt der er behov for en ny ordning, således service overfor borgerne kunne gøres mere agilt. Det er nu spændende at skulle vide status på dette.

Jeg vil direkte ikke komme op med hvordan og hvorledes kommunerne bør opdeles og placeres geografisk. Jeg ser det dog vigtigt, at der udarbejdes en redegørelse for nuværende ordnings fordele og ulemper. Det glæder vi os til, at skulle se resultatet af.

Her er jeg ikke ude efter større administrative pres på befolkningen, men at vi om nødvendigt må overveje en reform, da det nære demokrati menes at være mistet i flere områder. Det virker umuligt at undgå udarbejdelse af en større rapport fra Naalakkersuisut, da vi jo netop i det område har brug et pejlemærke for at styre i hvilken retning vi bør gå, samt gøre rede for hvilken ordning der passer bedst til et samfund som vores.

Hvis jeg selv som borger i Avannaata Kommunia skal komme op med nogle eksempler, så havde jeg aldrig set min egen by Ilulissat være så hindret indenfor udvikling, som efter etableringen af Qaasuitsup kommunia. 4 år efter opdelingen af kommunen har vi fortsat haft håb for, at der kommer orden og styr på systemet. Status er dog i dag, at der fortsat er flere budskaber om, at kommunerne bør revurderes, således det nære demokrati gives tilbage til borgerne som før.

¹ Kommunesammenlægningen (EM2008/62), opdeling af Qaasuitsup Kommunia (EM2016/117) og ændringer i den kommunale styrelse (EM2017/106).

Hvis vi kigger på hele kysten, så er der borgere i Østgrønland, der til den dag i dag stadigvæk råber om forringet demokrati, og forringet vilkår i deres bosteder efter at Kommuneqarfik Sermersooq er opstået.

Det er højt sandsynligt, at Kanukoka kunne have været mere til nytte, hvis der ikke havde været så meget politisk indblanding, således forringelsen kunne have været mindre.

Vi fra Atassut håber på, at vi som partier i fællesskab finder den bedste løsning for samfundet, når der er foretaget en udredning og udarbejdelse af en rapport.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

De forventes at der skal bruges 1 år på udarbejdelse af rapporten. Derudover vil der skulle afsættes midler i størrelsesorden 1,5 - 2 millioner kr.²

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv:

Ingen.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

Ingen.

² I forbindelse med evalueringen af strukturreformen af kommunerne som udkom i 2015, blev der afsat 1.500.000 kroner i forbindelse med tillægsbevillingen for 2014.